

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi EU:n vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta annettua asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Tekninen lautakunta 27.03.2024 § 27
152/14.04.01/2024

Valmistelija

Tekninen johtaja Matti Vesava

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoja lausuntopalveluun 10.4.2024 mennessä hallituksen esitysluonnoksesta, jossa ehdotetaan säädettäväksi uusi laki liikenteen vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta. Lailla täydennettäisiin EU:n vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta ja direktiivin 2014/94/EU kumoamisesta annettua asetusta (EU) 2023/1804 (jakeluinfra-asetus).

Lisäksi ehdotetaan päivitettäväksi rakennusten varustamisesta sähköajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmillä annettuun lakiin (733/2020, latauspistelaki) ja ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista annettuun lakiin (740/2021) sisältyvät viittaukset kumoutuvaan lainsäädäntöön viittauksiksi jakeluinfra-asetukseen.

Jakeluinfra-asetuksen tarkoituksena on edistää vähäpäästöisiin ja päästöttömiin käyttövoimiin siirtymistä kaikissa liikennemuodoissa varmistamalla riittävän tiheä ja laaja vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluinfrastruktuuri ja sen käytettävyys EU:ssa. Lisäksi tavoitteena on varmistaa infrastruktuurin täysi yhteensoveltuvuus ja se, että käyttäjillä on tarjolla kattavat tiedot ja käyttäjystävälliset maksuvaihtoehdot.

Hallituksen tavoitteena on varmistaa jakeluinfra-asetuksen tehokas kansallinen toimeenpano säätämällä toimijoita suoraan velvoittavien vaihtoehtoisten käyttövoimien infrastruktuuria koskevien vaatimusten valvomista kansallisesta viranomaisesta ja mahdollisesti hallinnollisista seuraamuksista. Jakeluinfra-asetuksen toimijoihin kohdistuva säätely koskee mm. kertalatausta ja -tankkausta, maksutapoja, hinnoittelua ja hinnan näyttämistä, infrastruktuurin teknisiä ominaisuuksia ja käyttäjille esitettäviä erinäisiä tietoja.

Lausuntopyyntö koskee seuraavia lainsäädäntökohtia:

Kohta A:” Laki liikenteessä käytettävien vaihtoehtoisten polttoaineiden jakelusta

Kohta B:” Laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista ”

Kohta C:” Laki rakennusten varustamisesta sähköautojen latauspisteillä ja latausvalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmillä ”

Nykypäivänä on erittäin tärkeitä saada luotua vaihtoehtoisten polttoaineiden, joilla lakiesityksessä tarkoitetaan sähköä, vetyä, biopolttoaineita (maakaasu, biometaani kaasumaisessa ja nestemäisessä muodossa) ja nestekaasua, verkosto, joka palvelee ko. polttoaineilla kulkevaa kalustoa tasapuolisesti, tehokkaasti ja yhdenvertaisesti. Lisäksi on tärkeitä, että tällaisten latauspisteiden toteuttajat ja ylläpitäjät hoitavat veloitteensa lain mukaisesti ja asiakasystävällisesti monin eri tavoin.

Laissa ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista otetaan paljolti kantaa hankintalakiin koskien mm. liikennettä ja liikennepalveluhankintoja. Lisäksi siinä on rajattuna pois ajoneuvolain tiettyjä kulkuneuvoja. Laki pitää sisällään ajoneuvoja koskevia ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksia eri ajoneuvotyypeille ja hankintayksiköille.

Rakennuksiin kohdistuvat sähköajoneuvojen latauspisteet ja latauspistevalmiudet sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmät koskevat vain rakennuksia, joissa käytetään energiaa sisäilmaston ylläpitämiseen ja myös pysäköintitaloihin, jotka on tarkoitettu yhden tai useamman asuinrakennuksen pysäköinnin järjestämiseen, vaikka pysäköintitalossa ei käytettäisiin energiaa sisäilmaston ylläpitämiseen.

Uudisrakennuksissa, joissa on enemmän kuin neljä (4) pysäköintipaikkaa, on asennettava latauspistevalmius siten, että jokaiseen pysäköintipaikkaan voidaan myöhemmin asentaa latauspiste. Myös laajamittaisissa rakennusten korjauksissa on vastaavanlaisesti otettava huomioon sähkölatauspaikkavalmiudet.

Myös rakennusten automaatio- ja ohjausjärjestelmät tulevat lain myötä tiukentumaan oleellisesti varsinkin, jos rakennuksessa ei ole ko. järjestelmiä lainkaan taikka ne ovat puutteelliset.

Valtakunnallisella tasolla on tietysti erittäin tärkeää, että luodaan vaihtoehtoisten polttoaineiden käyttäjille sellainen polttoaineverkosto, että niin teollinen liikenne kuin kaikki muutkin kulkijat voivat turvallisesti liikkua valtion, kaupunkien ja kuntien sekä yksityisten teiden väylillä luottaen siihen, että tankkausasemia on riittävästi ja ne ovat hyvin hoidettuja. Polttoaineverkoston rakentajien ns. kokonaiskuvaa tulee valtion tiukasti valvoa, jotta verkosto olisi kattava ja hyvälaatuinen kaikkialla ja se palvelisi kaikkia asiakkaita tasapuolisesti ja selkeästi.

Kiinteistöiden osalta latauspaikkojen rakentaminen vaatii mm. kunnilta rahallista lisäsatsausta, sillä paikkojen rakentaminen ei ole halpaa ja jo suunnittelukin vaatii oman aikansa. Tästä syystä olisi hyvin suotavaa, että valtio avustaisi kuntia rahallisesti vaihtoehtoisten polttoaineiden latauspaikkojen rakentamisessa.

Lausuntopyyntö aineistoineen on luettavissa lausuntopalvelu.fi-sivustolla osoitteessa:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=8e2b94f6-bcf1-40da-8385-0a03579b8a8c>

Toimivalta

Hallintosääntö 29 §

Esittelijä

Tekninen johtaja Matti Vesava

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää antaa lausuntonaan seuraavaa:

- 1) Kohta A: jakeluverkoston tulee olla kattava ja hyvin valvottu, jotta se palvelee kaikkia vaihtoehtoisen polttoaineen käyttäjiä
- 2) Kohta B: lain teksti on varsin yksityiskohtaista ja pikkutarkkaa ja sen tulkitsemisessa saattaa olla ongelmia esim. hankintoja valmisteltaessa ja tehtäessä
- 3) Kohta C: koska laki velvoittaa esim. kaupunkeja ja kuntia satsaamaan sähköautojen latauspisteiden rakentamiseen ja sähköautojen latauspisteiden automatiikan kehittämiseen, kaupunkien ja kuntien tulisi saada valtiolta rahoitusta paikkojen ja pisteiden rakentamiseen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
